

דניאל פרקים ג

א. גמ' פסחים נג:

מה ראו חנניה מישאל ועזריה שמסרו עצמן על קדושת השם לכבשן האש נשאו קל וחומר בעצמן מצפרדעים ומה צפרדעים שאין מצווין על קדושת השם כתיב בהו "ובאו ועלו בביתך וגו'" אימתי משארות מצויות אצל תנור הוי אומר בשעה שהתנור חם אנו שמצווין על קדושת השם על אחת כמה וכמה

ב. תוספות פסחים דף נג: ד"ה מה ראו

...ומפר"ת דצלם זה שעשה נבוכדנצר לאו ע"ז הוה אלא אינדרטא שעשה לכבוד עצמו ולכך קאמר מה ראו וכן משמע מדכתיב "לאלהך לית אנחנא פלחין ולצלם דדהבא לא נסגוד" משמע דאלהא דידיה וצלמא תרי מילי נינהו. ...
ור"י מפרש מה ראו שלא ברחו שהרי קודם המעשה היו יכולים לברוח כמו שעשה דניאל כדאמר בחלק...

ג. גמ' סנהדרין דף צג:

שלשה היו באותה עצה הקב"ה ודניאל ונבוכדנצר :
הקב"ה אמר ניזיל דניאל מהכא דלא לימרו בזכותיה איתנצל
ודניאל אמר איזיל מהכא דלא ליקיים בי 'פסילי אלהים תשרפון באש'
ונבוכדנצר אמר יזיל דניאל מהכא דלא לימרו קלייה לאלקיה בנורא

ד. גמ' פסחים דף קיח:

בשעה שהפיל נבוכדנצר הרשע חנניה מישאל ועזריה לתוך כבשן האש עמד יורקמו שר הברד לפני הקב"ה אמר לפניו רבונו של עולם ארד ואצנן את הכבשן ואציל לצדיקים הללו מכבשן האש אמר לו גבריאל אין גבורתו של הקב"ה בכך שאתה שר ברד והכל יודעין שהמים מכבין את האש אלא אני שר של אש ארד ואקרר מבפנים ואקדיח מבחוץ ואעשה נס בתוך נס

ה. תוספות מסכת כתובות דף לג:

תימה מנא לן דהא אמרי' בהרואה (ברכות סא:) כשהוציאו את ר"ע אמר כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה אימתי יבא לידי ואקיימנו בכל נפשך אלמא משמע דבכל נפשך מיירי אפילו היו מייסרין את האדם ביסורין קשין דומיא דר' עקיבא שהיו מסרקין בשרו במסרקי ברזל וכ"ש לנגודי
ואור"ת דאותו צלם לא היה עבודת כוכבים ממש אלא היה עשוי לכבוד המלך

דניאל פרקים ג

ו. רמב"ם אגרת השמד

וידוע הוא מה שקרה על ישראל בימי נבוכדנאצר הרשע, ושכל מי שהיה בבבל סגד לצלם, מלבד חנניה מישאל ועזריה. כמו שאמר הקל יתברך עליהם ישעיה כ"ט כ"ב "לא עתה יבוש יעקב ולא עתה פניו יחורו." ואולי החרש והמסגר היו בכלל מי שסגד אם היו אז בבבל. ואולם לא ראינו מעולם מי שקראם לא רשעים ולא גוים ולא פסולי עדות. ולא חשב ד' יתברך עליהם עוון עובדי ע"ז, מפני שהיו אנוסים. וכך אמרו עליהם השלום מגילה י"ב א' "הם עשו לפנים, אף אני אעשה עמהם לפנים בימי המן".

ז. רמב"ם הלכות יסודי התורה ה: ג-ד

וכל הדברים האלו שלא בשעת הגזרה אבל בשעת הגזרה והוא שיעמד מלך רשע כנבוכדנאצר ויגזר גזרה על ישראל לבטל דתם או מצוה מן המצוות. יהרג ואל יעבר אפלו על אחת משאר מצוות בין נאנס בתוך עשרה בין נאנס בינו לבין עובדי כוכבים :

... וכל מי שנאמר בו יהרג ואל יעבר ונהרג ולא עבר הרי זה קדש את השם. ואם היה בעשרה מישראל הרי זה קדש את השם ברבים כדניאל חנניה מישאל ועזריה ורבי עקיבא וחבריו.

ח. מדרש שיר השירים רבה ז : ז-ח

ט. אברבנל

והיוצא מזה הספור הוא ג"כ לדעת מעלת דניאל ומדרגתו בעיני נ"י המלך שמיהר לעשות משפט האש בחנניה מישאל ועזריה קודם שיגיע הדבר באזני דניאל כי ירא המלך פן יבא דניאל וימחה בידו... והיה ג"כ הספור הזה משל לאומה בגלותם ולגזירות ולשמדות אשר עשו בהם מלכי האומות בארצותם בגוייהם והסכנות העצומות הסובלות בתוך הגלות כתנור האש השורף ושלא ימוש מלאך ד' מהם והשגחתו העליונה לא יעזבם

	מגלה יב.	פסחים נג:	כתובות לג:
	They only bowed "לפנים"	They "learned from the frogs"	If they would have been beaten- they would bow
ר"ת	It wasn't real avodah zara	They went in even though they didn't have to	Because it was real avodah zara they don't have to endure suffering
ר"י	It was מיראה- they didn't really want to	They could have avoided it- but chose to stick around and give up life	It's a rhetorical question: "If they were beaten, do you think they would have bowed?!"